

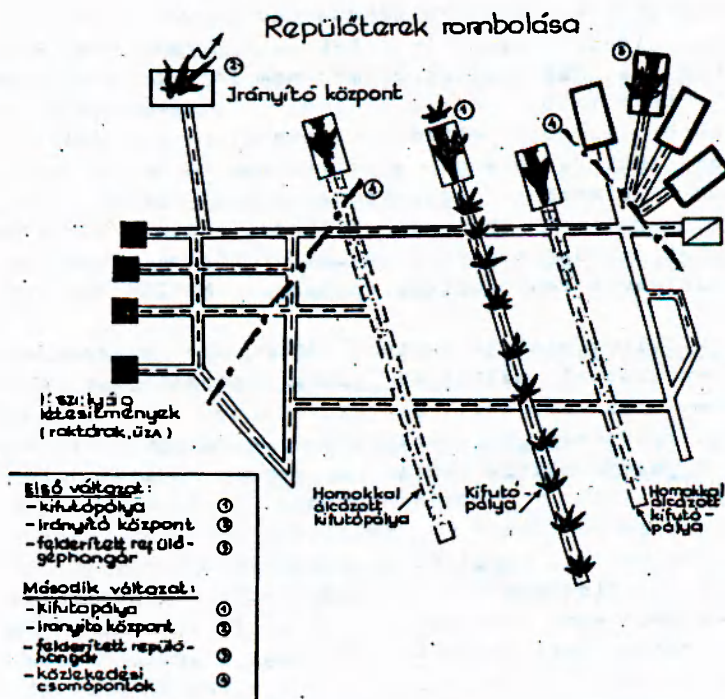
AZ OBOL-HÁBORÚ MŰSZAKI SZEMMEL

Az OBOL-háború elemzése, átfogó értékelése, tanulságainak részletes feltárása napjainkban kezdődött. A hivatalos, igazán objektív értékelés, a résztvevő felek - elsősorban az USA - részéről még nem látott napvilágot. A sajtó, televízió, rádió hírei, összefoglalói, az eseményekről tartott előadások, megfelelő publikációk nem nyújtanak kellő alapot ahhoz, hogy alapos, mindenre kiterjedő elemzést készítsünk, így arra én sem vállalkozhatom. A háború kitörése óta látottakat, hallottakat azonban megpróbálom összefoglalni a hadművelési biztosítás egyik legfontosabb fajtájára, a MŰSZAKI BIZTOSÍTÁS területén.

A világ első "komputer" háborújában a támadók igen nagy pontossággal hajtották végre feladataikat. Az Oból térségében az amerikai és szövetséges erők legjobban képzett, legkorszerűbb eszközökkel ellátott erői vettek részt. A hadműveletek során a modern rádióelektronikai eszközöké, a nagy pontosságú fegyvereké és fegyverrendszereké volt a főszerep, melyekből mintegy 75 típust alkalmaztak, harci körülmények között.

A "légi-földi hadművelet" végrehajtásában természetesen nagy szerepe volt a felderítésnek. A már korábban felderített célok pontosítása, a légi erő számára a csapásobjektumok pontos felderítése, a szárazföldi állások vonalvezetésének, a tartalékok körleteinek meghatározása megkövetelte, hogy a felderítést a rendelkezésre álló legkorszerűbb eszközökkel és módszerekkel hajtásák végre. A műholdas aknamező felderítéstől a felderítő rakétákkal történő felderítésig minden felderítési formával találkozhattunk. E nagyhatékony felderítésnek is okozott meglepetéseket az iraki hadsereg. Mesterien alkalmazták az álcázás két területét, a rejtést és a színlelést. Az olasz és francia hadiipartól az elmúlt években vásárolt repülőgépek, harckocsik, rakétakilövő makettek nagyszámú alkalmazása lehet az egyik oka annak, hogy a szövetséges légi erő bombázása az első napokban a "látszat" ellenére, nem érte el a kitűzött célokat. Nagyon jó példa erre az iraki repülőterek bombázása. A szövetséges légi erő a légi bázisokra mért csapásokkal rombolta a kifutópályákat, lokátorokat. Az egyes célpontokra mért csapásokat újra és újra meg kellett ismételni, mert a sivatag homokja alól újabb és újabb kifutópályák kerültek elő. A módosított csapástervék után a kifutópályák és egyéb közlekedési utak csomópontjait bombázva végleg

használhatatlanná váltak a repülőterek, így aztán a többszintes, földalatti repülőgépfedezékekben sértetlenül maradt gépek nem tudtak felszállni. (1.sz. vázlat)

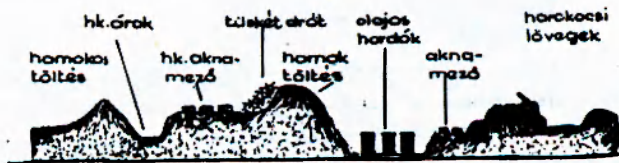
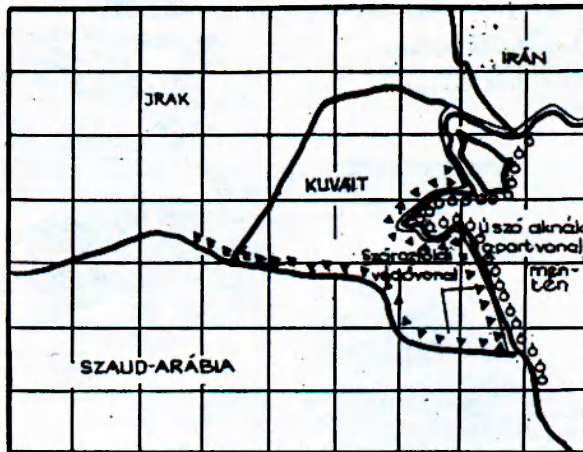
A légi hadművelet során Irak minimális határfokkal alkalmazta az elektronika teljesítőképességét csökkentő módszereket, például a légvédelem rejtését és elektronikai álcázását. Vasbeton óvhelveik, vezetési pont objektumaik, melyeket anqol, japán és jugoszláv segítséggel, a személyi állomány, a légierő repülőgépei és a föld-föld rakéták mozgatható indítóállásai számára építettek, a szövetségesek korszerű felderítő eszközeinek kiváló célobjektumot, a lézerirányítású bombáknak és rakétáknak szinte 100 %-os találatot jelentettek, nem megfelelő álcázásuk következtében.

Kiemelkedő hatékonysággal alkalmazták a szövetségesek a robotrepülőket, "fontos célok" - pontos megsemmisítésére. Harci körülmények között először alkalmazták a TOMAHAWK manőverező rakétákat.

A hadműveletek 39. napjára megteremtődtek a szárazföldi támadás feltételei. Az eredetileg védelmi feladatokra készülő szövetséges csapatok a saudi védelmi vonalak mögött foglalták el és rendezték be megindulási körleteiket. Az iraki hadsereg szinte Kuvait teljes határa mentén komoly műszaki munkálatokat folytatott a védelem

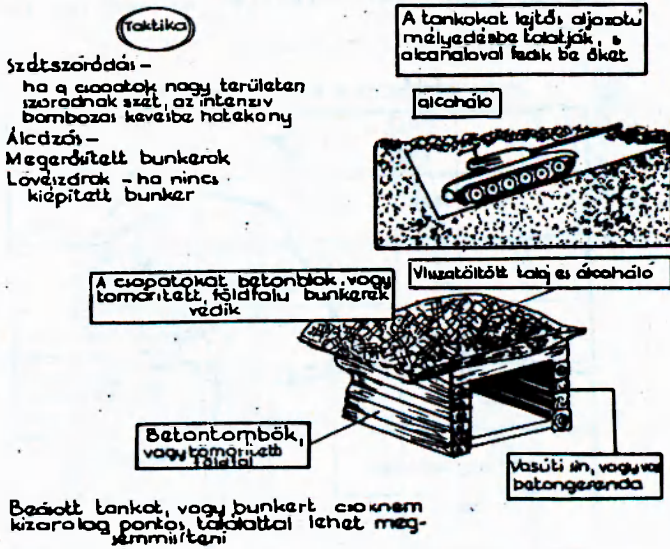
megegerősítése érdekében. Aknamezőket, műszaki akadályrendszereket, felújítandó olajos hordókat és üzemanyagtartályokat telepítettek a védelem rendszerébe. (2.sz. vázlat)

Jraki védővonal Kuvait határán

Az aknamezőkbe szovjet, olasz és amerikai gyalogsági, és szovjet típusú harckocsi elleni aknákat telepítettek. A műszakizár-rendszert 100-800 m mélységben, változatos formában hozták létre, tűz alatt tartását elsősorban a védelmi rendszer első állását jelentő kézi fegyverekkel oldották meg. A gyalogság részére lövészárkot, megerősített bunkereket építettek. A technikai eszközök számára erős fedezékeket, a harckocsik számára lejtős aljazatú tűzelőállásokat építettek, amelyek fedezék céljára is szolgáltak. (3.sz. vázlat). Az erődítési munkákhoz felhasználták a helyszínen található "szükség" építőanyagokat is, (betontömb, vasbetongerendák, vasúti sín). A védelem mélységében, - elsősorban iraki területen - az állások rendszerébe beépítették az Irán elleni háborúból megmaradt, helyreállított tartós erődítési építményeket, megerősített támpontokat. Az így kiépített állásokat, bunkereket, beásott harckocsikat csak pontos találattal lehetett rombolni, megsemmisíteni.

Hogyan védekezik a köztársasági gárda ?

3.sz. vázlat

A több mint 100 ezer bevetést végrehajtó légierő mellett jelentős szerepe volt a PATRIOT légvédelmi rakétáknak, tűzérési eszközöknek, harckocsiknak, harci helikoptereknek, páncéltörő fegyvereknek, melyek találati valószínűségükkel nagyban hozzájárultak az irakiak által kiépített állások rombolásához, az iraki technika megsemmisítéséhez.

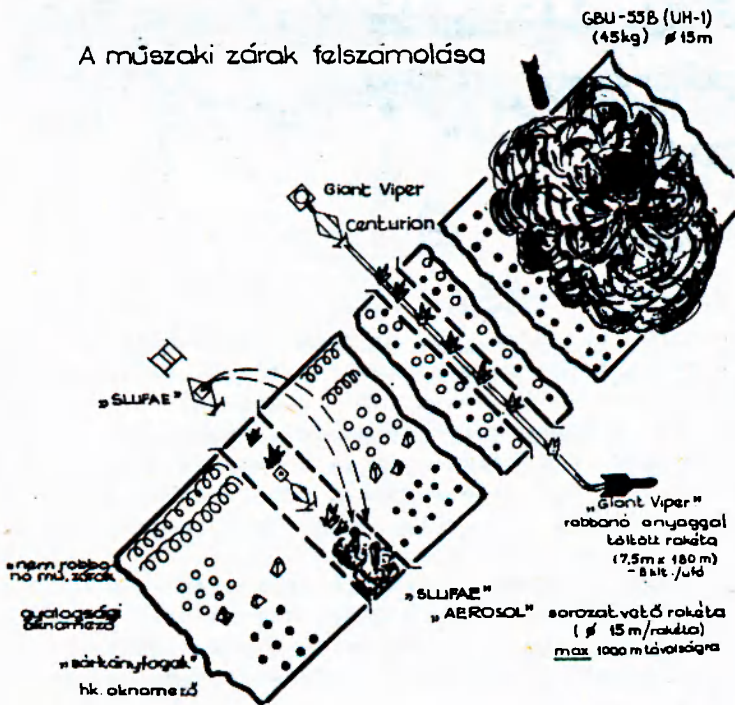
A hadműveleteket a haditenyereszet erői is támogatták. A csatavető, repülőgép anyavető, aknaszedő naszádok jelentős részt vállaltak az elaknásított OBOL aknamentesítéséből és a partokon kiépített védelmi állások pusztításából.

A támadó szövetséges csapatok, a légi hadműveletek eredményét kihasználva, a szaudi kiépített állások fedezete mellett kezdték meg a szárazföldi hadműveleteket. A mélyen tagolt iraki állások előtti aknamezőket, illetve akadályrendszereket igyekeztek légi úton felszámolni. Bevetették és hatékonyan alkalmazták a helikopterről és repülőgépről is dobható aerosolbombákat, melyek iraki területek fölött robbanva kettős hatást fejtettek ki.

Egyrészt a lökéshullám hatását használták átjárónyításra, másrészt a tűz alatt tartó erők pusztítása is megvalósult a robbanásszerű égés által elvont oxigén miatt.

Átjárónyításra, aknameztetésre alkalmazták a 6-7 tonna súlyú, nagy hatóerejű robbanóanyagot tartalmazó bombákat is, melyek esetében a robbanás a föld felszínétől néhány méterre következett be, olyan lökéshullámot létrehozva, hogy az aknamezőkbe telepített aknák felrobbantak. Természetesen alkalmazták átjárónyításra a mechanikus, harckocsira szerelhető eszközök mellett az átjárónyító, robbanóanyaggal töltött rakétákat (Giant Viper) is, melyek 7,5 m széles és 180 méter mély átjárókat nyitottak. (4.-sz. vázlat)

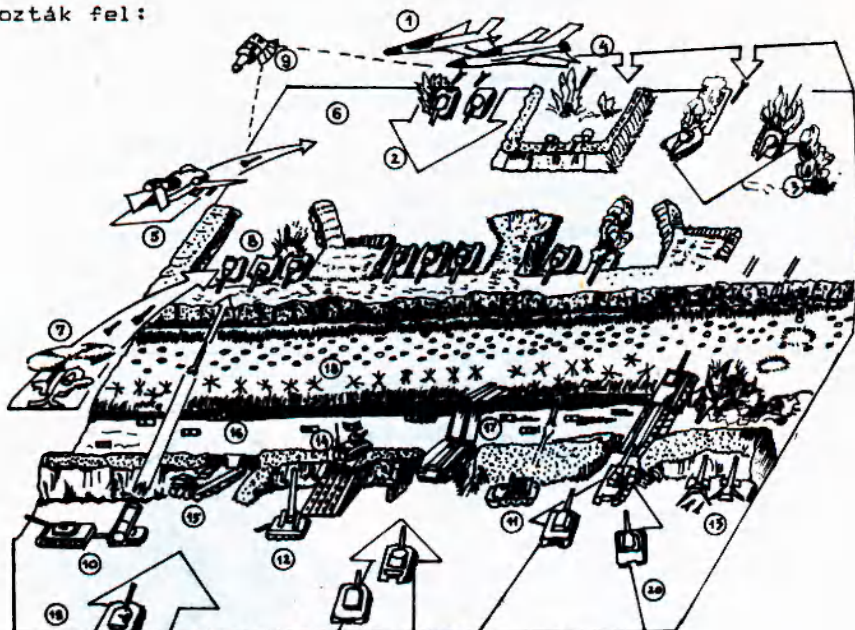
A műszaki zárok felszámolása

Az aknamezők felderítését nem csak a műszaki felderítők, az összefegyvernemi felderítők, rakétás felderítő rendszer segítették, hanem nagy segítséget nyújtottak a műholdas felderítési adatok is. A háború műszaki hőse címet is elnyerhette volna az amerikai NAVSTAR GLOBAL POSITIONING SYSTEM (GPS) navigációs rendszer, melyet felhasználtak az aknamezők helyének megállapítására.

A BILD c. folyóirat, szakértőket kért fel, akik a szövetséges haderők több kilométer mélységű támadó hadműveletének lefolyását az alábbi sematikus ábrán

dolgozták fel:

Az első szakasz: amerikai F 15 és F 16 vadászbombázók támadása (1) az iraki hátravont páncélosok (2,3), lőszerraktárak és a hadtáp (4) ellen. Mélyrepülésben THUNDERBOLT és A-10 gépek (5) rombolják a tüzérségi állásokat és a géppuskafészeket (6). APACHE helikopterek (7) levegő-föld rakétákkal lövik a homokba beásott iraki harckocsikat (8). A légitámadásokat műhold segítségével (9) koordinálják, amely az ellenséges csapatmozgásokat és a csapások eredményességét is közvetíti.

Második szakasz: mozgó kilövőállásokból (10,11) lézervezérlésű föld-föld rakéták startolnak a beásott harckocsik ellen. A hagyományos tüzérség (12,13) lövi az ellenséges tüzelőállásokat. A tüzvezető páncélos (14) regisztrálja az eredményt.

Harmadik szakasz: nehéz buldózerek (15) áttörik a mesterséges homokfalat. Az olajjal előtöltött csatorna (16) - iraki tervek szerint - lángba borul(na). Únjáró pontonok (17) hidalják át az "Olajisírt", de rajta túl aknamező és beton harckocsiakadályok is (18) nehezítik M-1-es ABRAMS páncélosok (19) előrenyomulását. Az akadályokon áttörve követik őket a páncélozott járművekkel (20) átazonító képesített alakoság.

Összegezve megállapítható, hogy a "SIVATAGI PAJZS"-ból "SIVATAGI-VIHAR"-ra való ÖBÖL-háború, a műszaki biztosítás szinte valamennyi területén bizonyította a műszaki csapatok és technikai eszközeik fontosságát a feladatok végrehajtásában. Bizonyossá vált, hogy a rohamosan fejlődő elvek és gyakorlati megoldások jól képzett, korszerű eszközökkel felszerelt műszaki erőket követelnek.

Biztos vagyok abban, hogy egy ilyen háború értékelése - amelyben a szűrőbottól a műholdakig az eszközök széles skálája, a mechanikus, sablonos megoldásoktól az elektronika, a számítógépek világáig minden megtalálható - nagyon sok meglepetést, tapasztalatot tartogathat még számunkra.

Tovább kell tehát folytatni az ezirányú kutatásainkat, hiszen minden felfedezés, eredmény annyit ér, amennyit megosztunk másokkal is a hadtudomány minél jobb megismerése céljából.

Kuti Géza szds.
ZMKA mű-tanszék

○

AMX-30 EPG típusú műszaki harckocsi

A francia műszaki csapatoknál, mint új műszaki harckocsi került rendszeresítésre az AMX-30 EPG típusú lánctalpas nehézgép.

Alapgépe az AMX-30132 típusú harckocsi.

A gépen rendszeresítésre került fontosabb tartozékok:

- 3,5 m széles, hidraulikus mozgatású merev tolólap;
- Csörlőmű, 80 m-es acélsodrony kötéllal;
- teljes körbeforgású, 15 t teherbírású, hidraulikus daru, melynek tartozékai közé tartozik egy villás markoló és egy hidraulikus működtetésű földfűrő készlet.

A gép alkalmas 4 m-nél nem mélyebb vízi akadályokon vizalatti átkelés végrehajtására. A csörlőmű működtetése lehetséges a gép vizalatti tartozkodása alatt is.

A kétszemélyes tornyos rendszeresítésre került egy 142 mm-es, ürméret alatti aknák kilövésére alkalmas aknavető, 300 m-es hatótávolsággal.

A kiegészítő felszerelésként rendszeresítésre került 4 db 142 mm-es indítócső, harckocsi elleni szőrt aknamező telepítéséhez. Hatótávolsága 250 m.